

den ikke være rigtig. Altsaa man ønskede i Akademiet egen Interesse en Forandring i det bestaaende Forhold, for at faae endnu høiere Indtægter af Godset; men ved Siden deraf var man fuldkommen villig til at indrømme de Begunstigelse, som Resolutionen af 1ste Juli 1846 indrømmede Beboerne. Da imidlertid bemeldte Resolution ikke udtrykkelig var givet Anvendelse paa Godset, og dets Forhold saaledes henstod i en noget ubestemt Tilstand, saa seer man, at Bestyrelsen har holdt Dispositionen over Godset tilbage, at Gaardene have henstaaet fæstlede, fordi man ikke havde erholdt den almindelige Afgjørelse, hvortil dette Forhold trængte, og at man endog saa, hvilket ogsaa fremgaaer af Udvalgets Betænkning, foreløbigt har modtaget en Sum som Indfæstning af Gaarde, som man dog forudsatte snart at ville blive overladte til Eiendom. Kort sagt, det er ganske klart, at det hele Forhold befandt sig i en Stilling, hvori man vistnok ikke behøvede Andet end at kjende det Mindste til den forhenværende Cultusministers Retssølelse og milde Sindelag, for at vide, at han vilde føle sig høilig opfordret til at søge dette Forhold endelig ordnet ved Lov. Det er saaledes let forklarligt, at Loven er fremkommen, eller at den forrige Cultusminister med Beredvillighed er gaaet ind paa, at dette Forhold, som saa høiligt trængte til Afgjørelse, erholdt sin endelige Ordning ved Lov, og det er ganske naturligt, at den Lov er lagt til Grund for Afgjørelsen, som Rigsdagen nylig har vedtaget om meget beslægtede Forhold. Det er vistnok saa, at der er nogen Forskjel mellem Statens Gods og en offentlig Stiftelses Gods, selv om denne tjener et Statsformaal; men det er dog klart, at Hovedprincippet i Loven af 8de April 1851 omtrent maatte være det, som man fulgte ved Behandlingen af nærværende Sag. Efter den hele Udvikling, og efter hvad der var anført i Loven af 8de April 1851, maatte man over paa Selveiendoms-Systemet, og man maatte gjøre dette paa en lempelig Maade for Beboerne. Naar man nu fremhæver som en Indvending mod Loven af 8de April 1851, at den ikke indeholder noget Positivt, at den skulde indeholde et misligt System, saa troer jeg, at disse Beprejelser ere ganske ugrundede. Be-

meldte Lov foreskriver en Taxation, som i Sandhed er ligesaa god som den Taxation, som fandt Sted efter Resolutionen af 1ste Juli 1846, en Taxation, der ligger de her omhandlede Forhold meget nærmere i deres tidligere Skikkelse, end Resolutionen af 1846 vilde ligge. Den omfatter i enkelte Udtryk, hvad der skal lægges til Grund for Taxationen; det skal være en Afgiftstaxation, og Afgiften skal taxeres efter Billighed. Men hvad er Billighed? Er det noget saa Usædvanligt, at man ved Taxationen skal taxere efter Billighed? Er det ikke et lovbestemt Udtryk? Forekommer det ikke allerede i Christian den Femtes Lov, hvor der i 5—7—11 siges, at, naar et Huus skal taxeres, skal det netop være efter Billighed? Vil man vide, hvad de gamle ansæte Lovfortolkere have forstaaet ved Billighed, da vil man finde, at de netop ved dette Lovsted sige: „efter Billighed v: efter Tingenes sande Værdie“, og det er Princippet i Loven af 8de April 1851. Naar Resolutionen af 1ste Juli 1846 gik ud fra den voblikkelige Salgsværdie, paa hvis af Regjeringen anerkjendte Ufuldkommenhed man søgte at hjælpe ved Noget, man kaldte en Gave, saa skal man efter Loven af 8de April 1851 søge at finde den Afgift, som kan være den sande Værdie, og hvilket Tidrum, man skal lægge til Grund derfor, er antydet i Loven af 1851, hvor der er angivet en Periode af de nærmeste 24 Aar. Det er netop en Periode, som med Lethed og Hensigtsmæssighed kan benyttes i det paagældende Forhold, fordi det er en Periode, hvori vi endnu befinde os, og som bestemt adskiller sig fra den tidligere Tid. Det er klart, at, naar man lægger en saa lang Periode til Grund, maa man komme til en Priis, hvormed vedkommende Stiftelse kan være ret vel tjent, og som dog er saaledes, at der endnu kan være nogen Udfigt for Beboerne til med Fordeel at kunne gaae ind paa Kjøbet, eftersom det fastsættes efter den Periode, som endnu er i sin Udvikling. Der er vel andre Bestemmelser i Loven af 8de April 1851, som indeholde en væsentlig Begunstigelse; det er saaledes en meget væsentlig Begunstigelse, naar Salget skeer saaledes, at, uagtet Vonden erhverver Eiendom, han dog for Livstid kan blive sid-